

20. കുറ്റമറ്റ ഇടിമുഴക്കം

ഒരിക്കൽക്കൂടി പഞ്ചാബിലെ അമൃതസരസ്സിലുള്ള സുവർണക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്ന് സിഖ് ഉഗ്രവാദികൾ ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സുവർണക്ഷേത്രത്തെ ഉഗ്രവാദികൾ ഒരു ആയുധക്കോട്ടയാക്കി മാറ്റുകയും അതിനകത്തു് ഖാലിസ്ത്ഥാൻ സെക്രട്ടറിയേറ്റ് സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു് കാലം കരയായി. പഞ്ചാബ് ഗവണ്മെന്റിന്റെ പോലീസും അവരുടെ തുണയ്ക്കുന്തീയ കേന്ദ്ര റിസർവ് പോലീസ് സേനയും നിസ്സഹായരായി പുറത്തുനിന്നു് ഇതെല്ലാം കാണുകയായിരുന്നു. ഇന്ത്യക്കകത്തു് 'ഖാലിസ്ത്ഥാൻ' എന്ന മറ്റൊരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരസ്യമായ പ്രവർത്തനം തടയാൻ, ഇപ്പോൾ രാഷ്ട്രപതിഭരണത്തിൻകീഴിലുള്ള പഞ്ചാബിലെ ഗവണ്മെന്റ് ഫലപ്രദമായ നടപടികളെടുത്തതു് അടുത്തകാലത്തു മാത്രമാണു്. സുവർണക്ഷേത്രത്തിനകത്തേക്കും പുറത്തേക്കുമുള്ള ഗതാഗതം പഞ്ചാബ് പോലീസും കേന്ദ്ര റിസർവ് പോലീസും (സി. ആർ. പി. എഫ്.) ചേർന്നു് നിരോധിച്ചപ്പോൾ, ക്ഷേത്രത്തിനകത്തുള്ള ഉഗ്രവാദികൾ പുറത്തേക്കു വെടി തുടങ്ങി. അവരുടെ വെടി 1988 മെയ് 9-നു് കേന്ദ്ര റിസർവ് പോലീസ് ഡി ഐ. ജി. എസ്. എസ്. വിർക്കിനു കൊണ്ടു. മെയ് 10-നു് ഭക്തജനങ്ങളെ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടത്താതായി. നാഷണൽ സെക്യൂരിറ്റി ഗാർഡിലെ 'കരിമ്പുചകൾ' (ബ്ലാക്ക് ക്യാറ്റസ്) എന്നറിയപ്പെടുന്ന വിഭഗം ഉൾപ്പെടെ മെയ് 11-നു് രംഗത്തു വന്നു. കർഫ്യൂ ലംഘിച്ചു് ക്ഷേത്രത്തിൽ കടക്കാനെത്തിയ സിഖ് പുരോഹിതർ മെയ് 12-നു് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടു. സുരക്ഷാസൈനികർ സുവർണക്ഷേത്രത്തിനു പുറമുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചതോടെ ക്ഷേത്രത്തിനകത്തുള്ള ഉഗ്രവാദികൾക്കു് വെള്ളം കിട്ടാതായി. മെയ് 15-നു് നൂറ്റിനാലുത്തഞ്ച് ഉഗ്രവാദികൾ ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നു് കീഴടങ്ങി. അപ്പോഴും, സുവർണക്ഷേത്രത്തിന്റെ ശ്രീകോവിലിൽ എന്തു പറയാവുന്ന ഹർമന്ദിർസാഹിബിൽ അമ്പതോളം ഉഗ്രവാദികളും ഒട്ടേറെ ആയുധങ്ങളും വെടിക്കോപ്പുകളും അവശേഷിച്ചു. ഈ ഉഗ്രവാദികളിൽ നാലുത്താറു പേർ മെയ് 18-നു് കീഴടങ്ങി. കറേപ്പേർ വിഷം കഴിച്ചു് ആത്മഹത്യചെയ്തു. അങ്ങനെ മെയ് 18-നു് സുവർണക്ഷേത്രത്തിൽ വെടിയൊച്ച കേൾക്കാതായി.

ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ശ്രീകോവിലിലോ, അതിനു പുറമുള്ള പ്രദക്ഷിണ മാർഗത്തിലോ (പരിക്രമയിലോ) പോലീസ് കടക്കാതെത്തന്നെ ഉഗ്രവാദികളെ പുറത്തുചാടിക്കാൻ കൈക്കൊണ്ടു ഈ പോലീസ് നടപടിക്കു് 'കുറ്റമറ്റ ഇടിമുഴക്കം' (ഓപ്പറേഷൻ ബ്ലാക്ക് തണ്ടർ) എന്ന പേരാണ് നൽകപ്പെട്ടിരുന്നതു്.

സുവർണക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു് ഉഗ്രവാദികളെ തുരത്തുന്നതു് ഇതു മൂന്നാമത്തെ തവണയാണു്. 1983-ൽ അതിനകത്തു കയറിക്കൂടിയ സന്താ ജാർണെയ്ൽസിംഹ് ഭിൻഡൊറാൻവിലെയുടെ അനുയായികളെ 1984 ജൂൺ 5-ാം തീയതി ഇൻഡ്യൻ പട്ടാളം അവിടെനിന്നു് പുറത്താക്കുകയുണ്ടായി. 'നീലനക്ഷത്രം' (ഓപ്പറേഷൻ ബ്ലൂ സ്റ്റാർ) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ട ഈ പട്ടാള നടപടിയിൽ, ഭിൻഡൊറാൻവിലേ അടക്കം മുന്തൂറമ്പതോളം ഉഗ്രവാദികളും നൂറോളം സൈനികരും മരിച്ചു. ഈ സൈനികനടപടികളെ പ്രതിക്രിയയെന്ന നിലയിലാണു് 1984 ഒക്ടോബർ 31-ാം തീയതി പ്രധാനമന്ത്രി ഇടിരാഗാധി സ്വന്തം കാവൽക്കാരാൽ നിഷ്കരമാംവിധം വധിക്കപ്പെട്ടതു്.

ഇതിനുശേഷം, രാജീവ്-ലോംഗോവാൾ ഒത്തുതീർപ്പിനെത്തുടർന്നു് നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ അധികാരത്തിൽ വന്ന സുർജിത്സിംഹ് ബർണാ

ലയുടെ അകാലി പാർട്ടി ഗവണ്മെന്റ് പഞ്ചാബിൽ ഭരണം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, 1986 ജനുവരി 26-ാം തീയതി ഇന്ത്യരോളം സിഖ് ഉഗ്രവാദികൾ വീണ്ടും സുവർണക്ഷേത്രം കയ്യേറുകയും അവിടെ ഖാലിസ്താൻ പതാക ഉയർത്തുകയും, ഗുരുദാരുകളുടെ ഭരണത്തിന് നിയമപ്രകാരം ചുമതലപ്പെട്ട ശിരോമണി ഗുരുദാരു പ്രബന്ധക് കമ്മിറ്റി പിരിച്ചുവിടുകയും അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു് അഞ്ച് അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു പന്മിക് കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. 1986 ഏപ്രിൽ 28-ാം തീയതി ചേർന്ന ഒരു പത്രസമ്മേളനത്തിൽ ഈ ഉഗ്രവാദികൾ, ദില്ലി തലസ്ഥാനമാക്കി 'ഖാലിസ്താൻ' എന്ന പരമാധികാരരാഷ്ട്രം സ്ഥാപിക്കാനായി, ഈ രാഷ്ട്രത്തിനുവേണ്ടി ഇന്ത്യയ്ക്കു തിരാക്കുളള യുദ്ധം ആരംഭിച്ചതായും പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് മുഖ്യമന്ത്രി ബർണാലയുടെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ച്, പഞ്ചാബിലെ പോലീസ് ഡയറക്ടർ ജനറൽ ആയിരുന്ന റിബൈറോ, അതിർത്തി രക്ഷാസേനയുടെ സഹായത്തോടെ, ഏപ്രിൽ 30-ാം തീയതി രണ്ടാമതും സുവർണക്ഷേത്രത്തെ ഉഗ്രവാദികളിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചു.

ഈ വിമോചനത്തിന് ഏഴു മാസം മുമ്പു് പഞ്ചാബിൽ അധികാരത്തിൽ വന്നിരുന്ന അകാലിദൾ, ഈ പോലീസ് നടപടിയുടെ ഫലമായി പിളർന്നു. തുടർന്ന് ഉഗ്രവാദികളുടെ അക്രമങ്ങൾ പഞ്ചാബിൽനിന്നു് ഇന്ത്യയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. നിയമസമാധാനപാലനം അസാധ്യമായപ്പോൾ, ബർണാല സർക്കാരിനു നൽകിയിരുന്ന പിൻതുണ കോൺഗ്രസ് പാർട്ടി പിൻവലിച്ചു; സംസ്ഥാനം രാഷ്ട്രപതിഭരണത്തിനു കീഴിലാവുകയും ചെയ്തു. ഉഗ്രവാദികളുമായി അനുരഞ്ജനാത്മകമായ ഒരു സമീപനം സാധ്യമാണോ എന്ന് കേന്ദ്രഗവണ്മെന്റ് പരീക്ഷിച്ചുനോക്കാതിരുന്നില്ല. പന്മിക് കമ്മിറ്റി സുവർണക്ഷേത്രത്തിലെ 'അകാൽതഖ്തി'ന്റെ 'ജന്മദാർ' (മുഖ്യപുരോഹിതൻ) ആയി നിയമിച്ചിരുന്ന ജസ് ബീർസിംഹ് റോഡേയേയും, തടങ്ങലിലായിരുന്ന മറ്റേതാനും പുരോഹിതന്മാരേയും കേന്ദ്രഗവണ്മെന്റ് സ്വതന്ത്രരാക്കി. മീൻഡൊറാൻവാലേയുടെ അനന്തിരവൻ ആയ റോഡേ, പക്ഷേ, നിർണായകമായ ഒരു നടപടിയും കൈക്കൊണ്ടില്ല. ഇതിനിടയിൽ, ആവശ്യമെങ്കിൽ പഞ്ചാബിൽ അടിയന്തിരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനു് അധികാരം നൽകുന്ന ഒരു ഭരണഘടനാഭേദഗതി കേന്ദ്രഗവണ്മെന്റ് പാർലമെന്റിൽ അവതരിപ്പിച്ചു പാസ്സാക്കിയിരുന്നു. ജസ് ബീർസിംഹ് റോഡേ ഇരട്ടുകളിക്കുകയും, അകാലിദൾ നേതാക്കൾ നിശ്ശബ്ദത പാലിക്കുകയും, ഉഗ്രവാദികൾ സുവർണക്ഷേത്രത്തിനകത്തു് ആയുധസജ്ജരായി നിലയുറപ്പിക്കുകയും, നഗരങ്ങളിലും നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലുമുള്ള പാവപ്പെട്ടവർക്കു്— ഇവരിൽ സിക്കുകാരും ഉൾപ്പെടും—എതിരേ ക്രൂരമായ ഹിംസാനടപടികൾ അധികരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഉറച്ചു എന്തെങ്കിലും നടപടിയെടുക്കുകയല്ലാതെ കേന്ദ്രഗവണ്മെന്റിനു ഗത്യന്തരമില്ലാതായി. അങ്ങനെയാണു് 'കുറുത്ത ഇടിമുഴക്കത്തി'ലേക്കു് സംഗതികൾ നീങ്ങിയതു്.

'കുറുത്ത ഇടിമുഴക്കം' സംശയരഹിതമായി തെളിയിച്ച ഒരു സംഗതി സിഖ് ജനത ഉഗ്രവാദികൾക്കു പിന്തുണ നൽകുന്നില്ല എന്നതാണു്. പോലീസ് സുവർണക്ഷേത്രം ഉപരോധിച്ചതിനെതിരെ അകാലിദൾ നേതാക്കൾ ചില സൂചനാസത്യഗ്രഹങ്ങൾ നടത്തിയെങ്കിലും സിഖ് ജനത ഇക്കാര്യത്തിൽ പുണ്ണമായ ഉദാസീനത പുലർത്തുകയാണുണ്ടായതു്.

അതേസമയം ഗവണ്മെന്റുമായി തികച്ചും നിസ്സഹകരിക്കുകയാണു് ശിരോമണി ഗുരുദാരുപ്രബന്ധക് കമ്മിറ്റി ചെയ്യുന്നതു്. സുവർണക്ഷേത്രത്തിന്റെ മാത്രമല്ല പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിലുള്ള എല്ലാ ഗുരുദാരുകളുടെയും ഭരണത്തിനു ചുമതലപ്പെട്ട ഈ കമ്മിറ്റി ഗുരുദാരുകളെ ആയുധപ്പുരകളാക്കി മാറ്റുകയില്ലെന്ന ഉറച്ചു് ഗവണ്മെന്റിനു നൽകാൻ വിസമ്മതിച്ചിരിക്കുകയാ

ണം. ഇതിനർത്ഥം ഗുരുഭാരകളുടെ ഭരണത്തിന് മറ്റു ഏതെങ്കിലും ഏർപ്പാടു് ഗവണ്മെന്റ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടിവരുമെന്നാണ്.

ഖാലിസ്ഥാൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ജീവൻ പണയം വെച്ചും പൊത്താൻ തയ്യാറായവരും എന്തു അക്രമവും പ്രവർത്തിക്കാൻ മടിയില്ലാത്തവരും മായ ഉഗ്രവാദികളുടെ ഒരു വലിയ സംഘം ഇപ്പോഴും പഞ്ചാബിൽ സ്വതന്ത്രരായി ജീവിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ എണ്ണം നാലായിരത്തിനും രണ്ടായിരത്തിനും ഇടയിലാണെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. ഇവരിൽ മിക്കവർക്കും പാകിസ്ഥാനിലെ സൈനികകേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും ആയുധപരിശീലനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മിക്കപ്പോഴും അത്യധുനികങ്ങളായ ആയുധങ്ങൾ ഇവർക്കു നിരന്തരം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പണത്തിനാണെങ്കിൽ ഇവർക്കു യാതൊരു ക്ഷാമവുമില്ല. അമേരിക്കയിലും കാനഡയിലും ബ്രിട്ടനിലും മറ്റുമുള്ള ചില സിഖ് സംഘടനകൾ നൽകുന്ന ഉദാരമായ സഹായം, പാകിസ്ഥാന്റെ പിന്തുണ എന്നിവയ്ക്കുപുറമെ കൊള്ളകൾ നടത്തിയും നിർബന്ധപ്പിരിവിലൂടെയും മയക്കുമരുന്നുകൾ വിറ്റും ഇവർ ഇപ്പോഴും പണം സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ട്. ടൈം ബോംബുവെച്ചോ അട്ടിമറി നടത്തിയോ വെടിവെച്ചോ എന്നും കരാ മരണങ്ങൾ എവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് ഇവരുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പരിപാടി ഇന്ത്യയെപ്പോലെ ഒരു രാജ്യത്തു് ഇതിനു വലിയ പ്രയാസമില്ലതാനും. എന്നാൽ, തരംകിട്ടിയാൽ ഭരണത്തിന്റെ തലപ്പത്തുള്ളവരെയും സമൂഹത്തിന്റെ നേതാക്കളെയും വകവരുത്താൻ ഇവർ മടിക്കുകയില്ല.

സിഖ് പുരോഹിതർക്കും സിഖ് സമൂഹത്തിന്റെ സ്വാഭാവികനേതാക്കൾക്കും പൊതുവെ ഉഗ്രവാദികളോടു് അനുഭാവമുണ്ടെന്നതിനു തെളിവുകളില്ല. അതേസമയം ഉഗ്രവാദികളെ എതിർക്കുന്ന സർക്കാരിനോടു് പല കാരണങ്ങളാലും അവർക്കു നീരസമുണ്ട്. സർക്കാരിനു പിന്തുണ നൽകുന്ന പാർട്ടികളോടും അവർക്കുള്ളതു നല്ല ബന്ധങ്ങളില്ല. അതിനാൽ സിഖ് പുരോഹിത്യമോ അകാലിദളിലെയും ശിരോമണി ഗുരുഭാര പ്രബന്ധക് കമ്മിറ്റിയിലെയും നേതാക്കളോ ഉഗ്രവാദികൾക്കെതിരായി വായ് തുറക്കുകയില്ല. ക്രിയാത്മകനടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയില്ലെന്നു പറയേണ്ടതുമാണ്.

ഈ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ പഞ്ചാബിലെ നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും സാധാരണ ജനങ്ങൾ ആശങ്കരക്ഷസ്തരായി സ്വയം സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടിവരും. ഈ സംഘടനകൾ ജാതിയുടെയോ മതത്തിന്റെയോ അടിസ്ഥാനത്തിലാവാൻ സാദ്ധ്യത. അങ്ങനെ സംഘടിച്ച ജനങ്ങളുടെ കൈകളിൽ ആയുധങ്ങൾ കൂടി കൈവരുമ്പോൾ സമൂഹത്തിൽ നിയമ-സമാധാനവാഴ്ച ആകെ തകരും. നിയമം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു കെട്ടുകഥ (ഫിക്ഷൻ) ആണ്; അതിനോടുള്ള ആദരം ഒരിക്കൽ നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ പിന്നീടു പുനഃസ്ഥാപിക്കുക എളുപ്പമല്ല; ഇന്ത്യയിലേതുപോലുള്ള ഒരു ദുർബല ജനാധിപത്യ വ്യവസ്ഥിതിയിൽ പ്രത്യേകിച്ചും.

പഞ്ചാബിൽ അക്രമങ്ങൾ ദിവസേന വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതായാണു കാണുന്നതു്. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും ഇവ വ്യാപിക്കുന്നു. സിഖ് ഭീകരത സിഖു കാർക്കെതിരായ ഭീകരതയെ സൃഷ്ടിച്ചുകൊടുക്കുകയില്ല. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ വധത്തെത്തുടർന്നു് ദില്ലിയിലുണ്ടായ കൂട്ടക്കൊലകൾ നമുക്ക് ഒരു സാധനപാഠം ആകേണ്ടതാണ്.

മറ്റുവിധത്തിൽ സമാധാനം സ്ഥാപിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിൽ പഞ്ചാബിലാകെ പട്ടാളഭരണം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടിവരും.

മണിപോയാലത്തുണ്ടാക്കീടാം
തുണിപോയാലത്തുണ്ടാക്കീടാം
പ്രാണൻപോയാ, ലുണ്ണികളേ! പുന-
രുണ്ടാകില്ലെന്നമ്മ പറഞ്ഞു'

എന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ വരികൾക്കു് ഇന്നും പ്രസക്തിയില്ലായ്മകയില്ല.

നമ്മുടെ രാഷ്ട്രം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന താഴ്വരയിലെ ഇരുട്ടിന് 'കറുത്ത ഇടിമുഴക്കം'ത്തിനുശേഷം പെട്ടെന്നു കട്ടികൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നലാണ് എനിക്കു്. ഈ ഇരുട്ടിൽ ആശാവഹങ്ങളായ പ്രകാശനാളങ്ങൾ എന്നു കണ്ടു തുടങ്ങുമെന്നു് അറിവില്ല. ജനാധിപത്യത്തിലും ഇന്ത്യയുടെ അവസ്ഥയെയും വിശ്വസിക്കുന്ന എല്ലാ പാർട്ടികളുടെയും പിന്തുണയുള്ളതും ദ്രവതയോടെ പ്രവർത്തിക്കാനാവശ്യമായ ഇച്ഛാശക്തി പുലർത്തുന്നതുമായ ഒരു ഗവണ്മെന്റാണ് പഞ്ചാബിൽ ഇന്നു് ഉണ്ടാവേണ്ടതു്. ഉണ്ടാവാൻ ഒരു സാധ്യതയുമില്ലാത്തതും അതാണ്.

(21 മേയ്, 1988)

21. ഇടിമുഴക്കത്തിനു ശേഷം...

പഞ്ചാബിൽ അമൃതസരസ്സിലുള്ള സുവർണക്ഷേത്രത്തിൽ കയറിപ്പറ്റി 'ഖാലി സാഹിബ്' എന്ന സ്വതന്ത്രരാഷ്ട്രം സാഹിബ്യാപിച്ചതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു് അതിന്റെ പേരിൽ പിടിച്ചുപറിയും കൊലപാതകവും അടക്കമുള്ള അക്രമങ്ങൾ നടത്തുകയും ഇന്ത്യൻ സുരക്ഷിതത്വ സേനകൾക്കെതിരെ വെടിവെക്കുകയും ചെയ്തു സിഖ് ഉഗ്രവാദികളെ മൂന്നാമത്തെ തവണയും അവിടെനിന്നും തുരത്തുന്നതിനായി ഇക്കഴിഞ്ഞ മെയ് മാസത്തിൽ പഞ്ചാബ് പോലീസും കേന്ദ്ര സർവ്വ പോലീസും ചേർന്നു കൈകൊണ്ടു് 'കറുത്ത ഇടിമുഴക്കം' എന്ന നടപടിയെപ്പറ്റി ഈ പംക്തികളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നുവല്ലോ (1988 ജൂൺ 19). സുവർണക്ഷേത്രം ഇനിയൊരിക്കൽകൂടി ഉഗ്രവാദികളുടെ പടത്താവളമാവുന്നതു തടയാൻ വേണ്ടി ആ ക്ഷേത്രത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ പൊളിച്ചുകളഞ്ഞു് അവിടെ കറെ വീതിയിൽ ഒരു തുറന്ന മൈതാനം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പഞ്ചാബ് ഗവണ്മെന്റിന്റെ പരിശ്രമം ആ സാഹചര്യം പാർലമെന്ററുന്ന ജനങ്ങളുടെ എതിർപ്പിന്റെ ഫലമായി തല്ലാലത്തേക്കു നിർത്തിവയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ ജനങ്ങളെ മാറ്റു് ഇടങ്ങളിൽ മാറ്റി താമസിപ്പിക്കുന്നതിനു് പഞ്ചാബ് ഗവണ്മെന്റ് പ്രയത്നിച്ചുവരുന്നു.

ഇതിനിടയിൽ നിരപരാധികളായ സാധാരണ ജനങ്ങളെ വെടിവെച്ചും ബോംബുപൊട്ടിച്ചും കൊലപ്പെടുത്തുന്ന ഏർപ്പാടു് ഉഗ്രവാദികൾ പഞ്ചാബിനകത്തും പുറത്തു് ഹരിയാണ, ദില്ലി മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിലും വ്യാപകമായി നടത്തിവരികയാണ്. മനുഷ്യത്വത്തിനു നിരക്കാത്ത ഈ അക്രമങ്ങളെപ്പറ്റി എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളിലും റേഡിയോവിൽ കേൾക്കാനും ടെലിവിഷനിൽ കാണാനും പത്രങ്ങളിൽ വായിക്കാനും നാം വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു ദിവസവും മറ്റൊരു ദിവസവും തമ്മിൽ വ്യത്യസ്തം പഞ്ചാബിലെ മരണങ്ങളുടെ സംഖ്യയിൽ മാത്രമാണ് എന്നുവന്നിരിക്കുന്നു. 'കറുത്ത ഇടിമുഴക്കം' നടക്കുന്ന കാലത്തു് സുവർണക്ഷേത്രത്തിൽ ഇല്ലാതിരുന്ന 'ബബർഖാൽസാ' എന്ന ഭീകര സംഘമാണ് ഇപ്പോഴത്തെ അക്രമങ്ങൾക്കു മുഖ്യമായും ഉത്തരവാദിത്തം വഹിക്കുന്നതെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

സുവർണക്ഷേത്രം അടക്കമുള്ള സിഖ് ഗുരുദാരകളുടെ ഭരണം നിയമപ്രകാരം നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതു് 'ശിരോമണി ഗുരുദാര പ്രബന്ധക് കമ്മിറ്റി' എന്ന തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമിതിയിലാണ്. ഉഗ്രവാദികളോടു് ആനുകൂല്യമുണ്ടെന്ന സംശയത്തിൽ ഇപ്പോൾ തടങ്ങളിൽ വെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഗുരുപാർസിംഹ് ടോഹ് റയാണ് ഏകകാലമായി ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷൻ. സിഖുകാരുടെ ഏറ്റവും വിശുദ്ധമായ ദേവാലയമെന്നു കരുതപ്പെടുന്നതു് സുവർണക്ഷേത്രത്തിലെ 'അകാൽതഖ് ത്' ആകുന്നു. അകാൽതഖ് ത് അടക്കമുള്ള